

Góðu lötturnar kosta pengar

Ungdómssíðan í dag er um ungdóm, frítíð og pengar.

Steintór hefur prátad við ungfólk millum 15 og 25 ár og byggir greinina á hesum práti:

— Vit eru væl meira ella minni ávirkað av øllum tí, sum verður tveitt niður yvir okkum. Men tað hevur týdning, at ein kennir sína egnu stöðu í einum samfelag, har móti og reklamur hava so nógv at siga og pengar eru fortreytin fyri at útvega sær nakað, siga nokur ungfólk í práti við Ungdómssíðuna.

Frítíðin kostar

Ungdómurin hevur í dag rættliga nógv frítíð, men tær góðu lötturnar kosta pening. Fyri at skula fylla frítíðina, nýðast vit í næstan øllum forðum at draga seðlarnar upp úr lúmanum. Alt tað vanliga at fara til hevur ásettan pris fyri atgongumerkið. Dansur og biografer eru ein rættliga stórir pengaslúkari. Tey, sum ikki ganga í biograf ella dans, hava møguleika at leiga sær videokassettir ella brúka pengar til at keypa bensin fyri, sum í spólini verður koyrt upp um kveldarnar.

Ein, sum hevur verið nógv í Danmark sigur:

— Enn er tað nakað frægar at vera ungur í Føroyum enn aðrastaðni, men hvussu fer tað at verða í framtíðini? Í Danmark er óivað nógv at fara til, men allastaðni eru tað kontrollørar, sum ansa eftir, at tú hevur atgongumerki. Bara tú fert útum og tú ætlar tær onkrastaðni, má fimmkrónan vera í lúmanum um fyri at hava nokk til bussin.

Stakkals foreldur

Ungdómur kann væl hava so kallaðar sunnar interessur, men tær kosta eisini. Ítróttur, skóttarbeiði, virki í ung-

dómsfeløgum og annað kostar meira ella minni fyri ungdómin at luttaka í.

Tað er ikki nokk, at tú útvegar tær eitt limakort. Nei, tiltøk og felagsturar og alt annað kostar pengar. Og er samstundis ov freistandi at siga nei takk til. Fyri ungdómin er tað næstan ógjöriligt at gjalda pengar út av egnum lúma til hesi tiltøk. Litið arbeiði er til ungdómin. Øll hini fara við, so.... endin verður sum oftast, at foreldrini punga út.

Tey flestu foreldur eru fús at stuðla sínum børnum við pengum, ta tað snýr seg um okkurt innihaldsrikt, hvat tað so enn kann vera. Men tað er avmarkað, hvussu ofta hann ella hon vil biðja pengar frá foreldrunum, og hoyra langar moralprædikur, tí foreldrini kanska ikki hava ráð at vera troyttir sum aðrir pengagrunnar. Tó er tað vanligt, at tað manglar eitt forstálisi millum børn og foreldur og umvent.

Forlorin vakurleiki

Og meðan pengaspurningar hanga nógvum fólki langt upp úr hálsinum, floymir alt tað nýggja inn í landið. Alskyns móti, cream, sum røkir húðini so væl, at allir bumsarnir hvorva og húðin verður so glott og sløtt. Solarium, tólið sum hevur tann eginleika, at feroyskar gentur og dreingir kunnu líkjast indonesiskum tropumenniskjum alt árið. Jú, tilboðini eru so mong.

Eingin ivi er um, at ungdómurin í dag er nógv ávirkaður av reklamum. Men tað er ikki so logið. Til stórar poppkonsertir ganga snotiligar gentur manekang, og teir feroysku plátuvendrar standa í mongum

forðum modell til hópin av vörum, sum teir ikki kenna dygdina á. Alla tíðini verður tað rópað til ungdómin keyp, keyp, keyp.

Í nógvum forðum eru tað foreldur, ið nýðast at gjalda fyri eina sjúkliga kapping um at siggja nóg væl út. Vakurleiki sum verður avloystur av stoltleika og mótastryking.

Tey ungu eru tíværri ikki greið yvir, hvør ið tað er, sum letur tey í og úr, uttan at tey sjálvi varnast tað. «Fidusmiðurin» fær nevniliga eitt lætt liv við at lokka ungdóm at keypa litiðsigandi vörur.

Pengar vaksa ikki á trønum

Fyri bert fáum árum síðani var tað lættari fyri ungdóm at útvega sær tey oyrini, ein hevði brúk fyri. Tey, sum gingu í skúla, høvdu rimliga lætt við at sleppa upp í í frítíðini, tá arbeiði vanliga var. Og øll tey, sum ikki gingu í skúla, fingi okkurt lønandi til hendurnar, bara tey timdu. Men soleiðis er tað ikki í dag.

Arbeisplássini eru yvirfylt. Langur biðlisti er við pýlsuvognaarbeiði ella

annað, sum altíð hevur borið orð fyri ikki at vera serliga inntøkugevandi. Nokur eru heppin ella kenna rætta viðkomandi og fáa okkurt hampiligt arbeiði, meðan mong verða við sviðið so.

Í dag hevur arbeisgevarin eisini betri møguleika at spyrja:

— Hvør eigur teg?

Tá ið litið arbeiðið er, sleppa bert tey nærmastu uppi.

Rótloysið, drukkk og herverk

Vit meta at stórir partur av teimum, sum detta í misnýtslu og gera herverk (fyri at visa at tey eru til), hava ofta stór problem við pengum ella at liv aupp til, hvat hini klára ella eru. Hjá ungdómi í einum torforum aldri, er tað ógvuliga ringt at búgva heima hjá foreldrunum og at júka pengar frá teimum dagliga. Serliga, um foreldrini ikki duga at skilja stöðuna. Tí var tað munandi betri, um tað var ein stuðulsskipan fyri fólk, ið eru arbeisleys, so sloppið var undan at flyta øll tey problemini inn í so nógv ar smáttir og lonir.

UNGDOMSSÍÐAN

*Fyrst verða vit lærd at tosa.
So verða vit biðin um at tuga.*

Tað er ikki ókeypís at sleppa at royna seg á einum dansigólvi. Atgongumerki kosta upp í 40 kr.

(mynd: Dimmalætting)

Eg eri troytt kedd og svong havi arbeitt allan dagin á flakavirki sum so mong og pening fingið istaðin.

Eg tjeni pening í hópatali tí eg arbeiði hart hvønn dag, men alt hetta, sum eg hvønn mánað betali ger, at mappan er tøm við sama lag.

Eg veit væl, at summi liva lætt fortjena nógv men gjalda litlan skatt, tey i síga tað ikki sømir seg, at tú gongur runt og gremur teg.

Kanska drekkur tú teg fullan. So tú gloymir alt um pengar, men hetta er ongin varandi loysn og dagin eftir tú angur.

Spell, at alt í hesi verð vil snúva seg um pengar, men visur so sum hendan her, tær munnu vera so mangar...

(Yrkingin varð upprunaliga skrivað av sjei ungdómum, ið stuttleikaðu sær eitt leygarkvöld. Øll skrivaðu tvær — triggjar reglur í part, og síðan vórðu reglurnar settar saman sum orindi.

Yrkingin er tó nakað broytt frá tí upprunaliga).